

Profesjonalne Laboratorium Testów i Metod Badań Psychologicznych
Autor opisu: Opiekun Laboratorium dr Tomasz Niemiec

Na uczelni funkcjonuje Laboratorium Testów i Metod Badań Psychologicznych. W Laboratorium do dyspozycji zarówno studentów, jak i pracowników dydaktyczno-naukowych i dydaktycznych pozostaje 113 inwentarzy psychologicznych. Dostępne są one w przejrzystej i poręcznej formie - każdy test znajduje się w osobnym, opisanym pudełku w stosownie podpisanej szafie.

Inwentarze zorganizowane są w ramach następujących kategorii:

- Psychologia zdolności poznawczych (WAIS-R(PL) – 4 sztuki, TMS – 4 sztuki i 25 zeszytów testowych, TMZ – 2 sztuki, WISC-R, WISC-V, IDS-2, APIS-Z, APIS-Z(R), BVRT, Test Pamięci Wzrokowej Bentona – 2 sztuki, CTT, CVLT, d2R, DCS-II, DMI-2M, DMI-2S, RHLB-PL, Test Szybkiego Nazywania, wersja M, Test Szybkiego Nazywania, wersja S, TSD, WCST),
- psychologia osobowości i temperamentu (ACL, Arkusze Bellaka, CAT-A, CAT-H, Człowiek w pracy, EAS, EPQ-R i EPQ-R(S) – 4 sztuki, EPS – 3 sztuki, FCZ-KT(R) – 2 sztuki, FCZ-KT – 2 sztuki, IPP, IVE – 2 sztuki, KMC, KPBK-R, Metoda Konfrontacji z Sobą, MMPI-2 – 3 sztuki, MSEI – 2 sztuki, NEO-FFI – 4 sztuki, NEO-PI-R, PT, PTS, RISB - Test Niedokończonych Zdań Rottera, SCID-5-PD, SCID-I, SCID-II, SES, STAI – 5 sztuk, TAT
- psychologia zdrowia (CISS – 2 sztuki KPD, KPS – 4 sztuki, KPS, LBQ – 3 sztuki, NPPZ – 2 sztuki, NPSR – 2 sztuki)
- psychologia rozwoju człowieka i psychologia rodziny (ASRS, Conners-3, KKMIP, KRR, KSP – 2 sztuki, KSS, SENA, TKR)
- psychologia kompetencji społecznych (KKS, PROKOS – 2 sztuki)
- psychologia inteligencji emocjonalnej (DINEMO, INTE – 2 sztuki; PKIE – 3 sztuki, SUPIN – 2 sztuki, TRE, UMACL)

Opakowanie z każdym inwentarzem zawiera kompletny zestaw konstytuujący inwentarz, wraz z kluczami i arkuszami testowymi, a także obliczeniowymi (jeśli występują). W opakowaniach znajduje się również znaczna ilość zapasowych arkuszy.

Laboratorium służy zarówno celom dydaktycznym, dydaktyczno-warsztatowym, jak i naukowo-badawczym. Składa się ono z 2 pomieszczeń. W jednym z nich zainstalowano system progresywnej zmiany intensywności oświetlenia, tak by można było prowadzić i replikować badania, w ramach których osoba badana ma ograniczony dostęp do światła, odwzorowując przykładowo psychologiczne procedury badawcze dla kierowców zawodowych.

Laboratorium wyposażone jest także w 4 komputery z najnowszym oprogramowaniem zarówno do prowadzenia badań (SuperLab), jak i analizy tak danych ilościowych (SPSS), jak i jakościowych (Atlas).

Studenci mogą korzystać z Laboratorium również poza regularnymi zajęciami dydaktycznymi. Jeśli mają taką potrzebę zgłaszają to Opiekunowi Laboratorium, który koordynuje dostępność Laboratorium i służy wsparciem, a także wygospodarowuje

czas własny, poza godzinami służbowymi, bo realizować potrzeby zapoznawania studentów z inwentarzami psychologicznymi.

Oprócz tego Opiekun Laboratorium opracował procedurę dla studentów wykonujących badania, bazując częściowo na wytycznych Pracowni Testów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego PracTest. W ramach tej procedury student otrzymuje instruktaż o sekwencji postępowania, od zamówienia arkuszy testowych na bazie upoważnienia promotora aż do spotkania z opiekunem Laboratorium w celu zapoznania się na miejscu z pozostałymi (obok arkuszy testowych) częściami inwentarza, w tym m.in. kluczem odpowiedzi i podręcznikiem. Opiekun Laboratorium świadczy również pomoc statystyczną dla studentów w zakresie obliczeń w różnorodnych badaniach, nie tylko tych z użyciem standaryzowanych inwentarzy.

Zasoby Laboratorium są prezentowane studentom na zajęciach z wielu przedmiotów, w tym specjalnie dedykowanego kursu Testy psychologiczne, ale także w ramach Diagnostyki psychologicznej, Psychologii osobowości, Psychologii różnic indywidualnych, Psychologii emocji i motywacji, Projektu badawczego i Pracy empirycznej. W ramach wielu z tych przedmiotów studenci na praktycznych przykładach konkretnych testów przyswajają wiedzę i umiejętności w zakresie tworzenia inwentarzy psychologicznych, czyli:

- kompletowania wyjściowej puli pytań (w przypadku adaptacji testu zachodniego metodą translation-back translation lub metodą respondentów dwujęzycznych, w przypadku polskich testów metodą sędziów kompetentnych),
- walidacji testu (metodą korelacji z innymi testami bądź z obserwacjami klinicznymi),
- tworzenia norm testowych.

Jeśli chodzi o korzystanie z zasobów Laboratorium testów przez wykładowców, to odbywa się ono z poszanowaniem praw chroniących inwentarze psychologiczne (Ustawy o zawodzie psychologa i Ustawy o prawie autorskim) w następujący sposób: wykładowcy etatowi mogą pobrać klucz do Laboratorium, jednak przed wydaniem klucza pracownik portierni zobowiązany jest do wylegitymowania wykładowcy i sprawdzenia na liście znajdującej się na portierni, czy dany wykładowca jest upoważniony do pobrania klucza. Upoważnieni do tego zostali wykładowcy z tytułem co najmniej magistra psychologii, zatrudnieni etatowo na Uczelni. Następnie wykładowca udaje się do Laboratorium, jednak by otworzyć którąkolwiek z 4 szaf z testami musi pobrać klucz z sejf, zabezpieczonego kodem i przymocowanego do ściany Laboratorium. Kod jest tylko psychologom etatowo zatrudnionym w Uczelni. Następnie wypożyczając test wykładowca zobowiązany jest do wykonania jednej z 2 czynności: powiadomienia o tym Opiekuna Laboratorium lub samodzielnego wpisania wypożyczenia testu na dostępną w Internecie listę wypożyczeń testów. Zaniechanie wykonania tej procedury skutkuje utratą przez wykładowcę prawa do samodzielnego wypożyczania testów. Wówczas wypożyczać on je może na prawach wykładowcy zleceniobiorcy. Wykładowca zleceniobiorca wypożycza testy niesamodzielnie, a po kontakcie z Opiekunem Laboratorium, w trakcie spotkania z Opiekunem.

Dodatkowo dla studentów dostępna jest baza kilkudziesięciu innych testów na otwartej licencji Creative Commons (np. TCQ, WBSI, SWLS, TIPI, DASS 21, Skala

samotności, Skala uzależnienia od Facebooka, Skala Agresji Buss-Perry, wersja Amity 1), która zapewnia możliwość prowadzenia badań nie tylko w bezpośrednim kontakcie, ale również zdalnie.